

rudninska olja drugega razreda z drugimi, vendar takimi tekočinami, ki lahko izhlapi in ki se lahko užgá na način, kakor je povedano v prvem odstavku.

Ako pa se spravljajo rudninska olja drugega razreda skupaj z drugimi gorljivimi, vendar takimi tekočinami, ki se lahko ne užgá na zgoraj povedani način, uporabni so za vse tekočine propisi, ki so zaznamovani v §§ 18. do 20. za rudninska olja drugega razreda.

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

Deželni zbor kranjski.

IV. seja dne 18. oktobra.

Po prečitanem in brez ugovora odobrenim zapisniku, naznanja deželni glavar na novo došle prošnje.

Na dalje utemeljuje poslanec kanonik Klun svoj predlog z načrtom zakona, s katerim se prenamejajo § 5, 6 in 7 deželnega zakona z dne 20. julija 1863, dež. zak. št. 12, o plačevanju stroškov za postavljanje in vzdrževanje katoliških cerkvenih in prebendnih poslopij, potem za priskrbovanje cerkvenih potrebščin.

Vtemeljevanje, ki se je operalo na določbe državnega zakona o kongrui duhovnikov, bilo je temeljito in vendar kratko.

Po vtemeljenji oglašil se je k besedi gospod deželni predsednik baron Winkler, ki je vzel v imenu c. kr. vlade, da se po vsem strinja s stavljenim predlogom, ker je nasvetovana prememba deželnega zakona v popolnem soglasji z dotičnim državnim zakonom, in da potem predlog priporoča deželnemu zboru v pritrdjenje.

Ker v prvotnih nasvetih po opravičnem redu razprava ni dopuščena, prestopilo se je k glasovanju in predlog oddal se je po nasvetu predlagateljevim upravnemu odseku v posvetovanje in poročanje brez ugovora. Potem pritrdil je deželni zbor brez ugovora in brez razgovora predlogom finančnega odseka glede računskih sklepov najdenišnega, porodniškega, bolniškega zaklada in pa ustanovnih zakladov za leto 1888.

Pri predlogu rešitve prošnje županstva v Bledu, za podporo zgradbe ceste od Bleda čez Savico na Ribno in Bodešiče proti Radoljici, privolila se je pogojno podpora 1000 gld., glede cestne proge pa se je sprejel dostavek barona Schwegel-na, ki je želel, da bi se pri določitvi cestne proge posebej oziralo na zvezo z Bohinjam.

Bolj živahna postala je razprava pri 10. točki dnevnega reda pri predlogu finančnega odseka, da naj se deželni odbor obrne do kranjske hranilnice, da naj bi zopet dajala podpore za zgradbo novih šolskih poslopij.

Prvi govornik Hribar bil je sicer za predlog, to da je očital hranilnici neprimerno podperanje vsih nemških naprav. Dr. Schaffer prizadeval si ji zagovarjati kranjsko

hranilnico, izrekoma še s trditvijo, da je to privatni zavod.

Na to oglašil se poslanec dr. Tavčar govoreč proti predlogu in oostro očitajoč enostransko postopanje hranilnice. Na to odgovoril je poslanec Lukmann.

Poročevalec dr. Vošnjak branil je sicer predlog finančnega odseka, pritrdjeval pa je očitanjem proti hranilnici. Konečno se je predlog finančnega odseka sprejel z veliko večino glasov.

Pri 11. točki sprejela se je rešitev prošnje živinozdravnika Fr. Majdič-a brez ugovora.

Pri zadnji točki o proračunu deželno-kulturnega zaklada za leto 1890 oglašil se je k besedi zopet poslanec Hribar, ki je priporočal posebno ozirati se pri tem na pokončevanje sadnemu drevju škodljivih mrčesov ter je očital političnim oblastvam, da se premalo brigajo za izvrševanje takih za kmetovalce važnih zakonov.

Brez potrebe pritaknil je tu postopanje okrajnih glavarstev nasproti sklepom občin, ki so imenovale vladiko Strossmajerja za častnega občana.

Gospod deželni predsednik Winkler zavrnil je enako prvo kot drugo očitaje rekoč, da je prepričanemu izvrševanju póljskih zakonov kriva nebrižnost občinskih predstojništev; kar zadeva občinske sklepe glede častnega občanstva Strossmajerjevega, pa pred vsem niso izvirali iz prostih nagibov občin, ampak iz nepoklicanega prigovarjanja Hribarjevega in politična oblastva so se brigala za te sklepe, ker so bili nepostavni, po svoji dolžnosti. Vsako očitaje torej predsednik toliko oločnejše zavrača, ker so politične oblasti vedno zahtevala veljavo in spelnovanje zakonov in bodo to storile tudi v prihodnje.

Prihodnjo V. sejo napove deželni glavar na torek dne 22. oktobra.

V. seja deželnega zbora kranjskega
dne 22. tm. ob 10. uri dopoludne.

V tej seji rešile so se sledeče točke dnevnega reda:

1. Branje zapisnika IV. deželno-zborske seje dne 18. oktobra 1889.

2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.

3. Ustno poročilo upravnega in gospodarskega odseka:

- a) o prošnji občine Hrenovice za samostojni cestni skladni okraj;
- b) o prošnji občine Kostelj za uvrstitev okrajne ceste Kočevje-Brod med deželne ceste;
- c) o poročilu deželnega odbora glede razširjave trtne uši na Kranjskem. (k prilogi 27.);
- d) o prošnji Borovniške in Vrhniške občine in okrajnega cestnega odbora Vrhniškega za uvrstitev okrajne ceste iz Vrhniške do Borovniške postaje med deželne ceste;
- e) o prošnji županstva Kostelj, da se občina razdeli v občini Fara in Banjaloka.

4. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunih bolniškega, blazniškega, porodniškega in najdenškega zaklada za leto 1890., (k prilogi 22.); in o marg. štev. 24., 27., 28., 29. in 31. iz § 7. letnega poročila.

5. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za leto 1888, (k prilogi 16.).

6. Priloga 37. poročilo finančnega odseka o deželnih ustanovah na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu, (k prilogi 25.).

7. Priloga 35. poročilo finančnega odseka o deželnem donesku za zgradbo novega šolskega poslopja v Ljubljani, (k prilogi 18.).

V. seja deželnega zbora kranjskega.

Predstoječe točke dnevnega reda rešile so se, razun dveh, brez razprave, razun ene, tudi brez ugovora. Sprejeli so se vsi predlogi odsekov, v katerih imenu so bili predlogi stavljeni.

Obširna je bila razprava o poročilu deželnega odbora glede razširjenja trtne uži na Kranjskem.

Poročevalec bil je poslanec Povše, ki je z veliko spretnostjo in znanjem pojasnil veliki pomen tega vprašanja za našo deželo ter v imenu gospodarskega odseka predlagal nasvet, po katerim se ima iz deželnega zaklada privoliti za borbo zoper trtno uš svoto 1000 gld. in pa 200 gld.

Dalje oglašili so se še kot zastopniki vinarskih okrajev paslanci Pfeifer, Šuklje in Lavrenčič, ki so vsak s svojega stališča osvitavali pomenljivost tega važnega gospodarskega vprašanja.

Po končni besedi poročevalcevi sprejeli so se vsi predlogi upravno-gospodarskega odseka nespremenjeni.

Še bolj živahna postala je razprava pri zadnji točki dnevnega reda glede podpore, ki naj bi dežela dala ljubljanskemu mestu za zgradbo nove ljudske šole. Finančni odsek predlagal je podporo 4000 gld. Zastopnikoma ljubljanskega mesta zdela se je ta svota premala in poslanec Hribar predlagal je po zelo obširnem vtemeljevanji, da naj se ta svota povikša na 6000 gld. Ugovarjal je izrekoma temu da bi se tej podpori prištevalo onih 6000 gld., katere je dežela plačala mestu pri ori priiliki, ko se je licealno poslopje prodalo vladi, ker je bila do tedaj v teh prostorih naseljena brezplačno mestno deška nekdanj normalna šola.

Mestni župan Grasselli pridružil se je temu stališču ter je podperal predlog poslanca Hribarja.

Proti temu predlogu oglasila sta se poslanca baron Apfaltrern in pa Žitnik, končno pa še poročevalec poslanec Šuklje.

Vse nasprotje vrtilo se je krog vprašanja, ali je 4000 gld. smatrati za izdatno podporo ali ne; prav tako vprašanje bilo bi se lahko stavilo tudi, ako bi bilo nasvetovanih 6 ali še več tisoč goldinarjev. Zastopnikom kmetijskih občin in pa velikega posestva zdelo se je

glede na davčno moč ljubljanskega mesta, v katerem samo dve železnični družbi plačujejo blizo 140.000 gld. davka da je podpora 4000 gld. izdatna, in ko je bil končno pri glasovanji predlog Hribarjev odklonjen z veliko večino, sprejel se je predlog finančnega odseka s podporo 4000 gld.

Pri proračunu bolnišničnega zaklada omeniti nam je še hrane za bolnike, katero zapisavajo zdravniki vedno veliko bogateje, kakor se kaže dejanska potreba. Deželni odbor je zato vnovič strogo zaukazal primarjem, da naj ne zapisujejo preobilnih jedi in pri lastni odgovornosti ne več, kakor toliko, da ne znaša v vsakem oddelku po več kot po 28 kr. na osebo in dan.

Tudi poročilo v računskem sklepu Grmske šole za leto 1888. bilo je obširno, zato pa je seja trajala od 1/2 11. do 2. ure popoldne in ostale so od dnevnega reda še tri točke, ki se rešijo v prihodnji seji, ki bo prihodnji petek dne 25. oktobra ob 10. uri zjutraj.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Deželni zbori zborujejo v rednem tiru primeroma hitro in brez posebnih nasprotij. Mladočehi se skušajo sicer odlikovati z izredno mnogimi predlogi in vprašanji, to da s temi si vendar ne pridobijo večje pomenljivosti, kakor ono vsakdanjih kričačev. Cesarski namestnik grof Tuma odgovoril jim je na interpelacijo glede razpusta akademiškega društva takoj rekoč, da je velika škoda za narod in mladino na vseučiliščih, da se daje zlorabiti političnim strankarjem za podnožji. V drugih deželnih zborih je primeroma še mirneje. Med slovensko stranko v Gorici se nadaljuje oni razdor, ki se je pokazal že pri volitvah, osebne pretenzije posameznih, ki le slabe vso narodno-slovensko stranko. Iz štajarskega deželnega zbora zabiležiti je odlikovanje dr. Fr. Radaj-a, deželnega glavarja namestnika, vodjo slovenskih deželnih poslancev z redom železne krone III. vrste, na vsak način častno pripoznanje vse slovenske stranke na štajarskem. Enako je vesel napredek v Istri v tem, da je za deželnega odbornika izbran šolski nadzornik Spinčič.

— Novoimenovan škof lavantinski dr. Napotnik, ki je bil naslednik dr. Kulavicev v Avgustineji, rojen je dne 20. septembra l. 1850 in se poda danes v Solnograd, kjer je bil imenovan za škofa.

— Prerod mestnega tržaškega zastopa, ob enem deželnega zbora, ima se vršiti dne 4. in 5., 7. in 8., dalje 12. in pa 14. dne novembra, — okolica tržaška pa voli dne 17. novembra. — Zdi se nam, da izid teh volitev ne iznenadi nikogar. Pri izvolitvi pridejo na površje nekatere nova, do sedaj še ne dosti poznane osebe, dejansko pa bode vladala dosedanja predobro znana lahonska stranka. To pa bode menda za vrhovno